

Seppo Seitsalolle Duodecimin kulttuuripalkinto

Valokuva: Sirpa Viijanen

Seppo Seitsalo lyhyesti: syntynyt 1949 Nokiilla, ortopedi, professori, Sairaala Ortonin johtava ylilääkäri. Harrastukset kirjallisuus, teatteri, kuvataiteet, purjehdus, koripallo.

Ilmeisestikin verenperintönä saatu kulttuurivietti vei Seppo Seitsalon viimeistään opiskeluaikana Zürichissä teatterin pariin. Tämän tuloksena syntyi mm. pikkujoulunäytelmiä, joita sittemmin hyödynnettiin Suomen sairaalamaailmassa ja viimeksi pienehkössä purjealuksessa, jolla ylitettiin Atlanttia. Tällöinkin Seppo Seitsalo esiintyi pääosassa, joskaan ei tällä kertaa seimen lapsena. Teatteriharrastus jatkuu, välillä elokuvankin puolella.

Kulttuuri ja urheilu kulkevat usein rinnan. Seitsalon fyysinen sähköisyys näkyi sprinttimatkojen hyvinä sijoituksina sekä asenteessa, ettei tarvitse kymmentä kilometriä juosta nähdäkseen, kuka etenee joutuisimmin. Ammatin myötä syntynyt urheiluvammojen tuntemus johti balettilääketieteellisiin tutkimuksiin, joidenkin balettitanssijoiden luottolääkäriksi ja jopa varasiintyjäksi balettinäytöksiin.

Viimeisten vuosien aikana Seppo Seitsalosta on tullut

taiteenkerääjä ja -tuntija. Hän aloitti taiteen tuomisen luontevaksi osaksi sairaalamiljöötä jo toimiessaan Jorvin sairaalassa 1990-luvulla. Tuolloin hän kehitti tšekkiläissyntyisen mutta Suomessa jo pitkään vaikuttaneen taidemaalari Petr Rehorin kanssa pieni-muotoista näyttelytoimintaa. Siirtyminen Invalidisäätön Sairaala Ortoniin vuonna 2000 muutti toiminnan jo vakiintuneemmaksi. Seitsalon johdolla sairaalan kahvio muutettiin taidegalleriaksi, joka alkoi heti toimia sekä ammattimaisella otteella – muun muassa avajaisineen, kutsukortteineen ja vuosittaisine julkaisuineen – että taiteellisella kunnianhimolla. Itse asiassa harva galleria pystyy esittämään taiteellisesti yhtä laadukasta listaa kuluneiden vuosien näyttelyistä kuin Galleria Orton.

Toiminta ei pysähtynyt Galleria Ortoniin. Sairaalan päärakennuksen takana sijaitsevaan puistoon on kehittynyt hiljalleen valtakunnallisestikin merkittävä veistospuisto, johon eturivin kuvanveistäjämme ovat deponoineet teoksiaan. Deponoinnit ovat muuttaneet sittemmin sairaalan sisätilatkin taiteen tyysijaksi. Varsinkin kuvanveistäjä, **2543**

PALKINNOT

akateemikko Kain Tapperin lesken deponoimat viitisenkymmentä Tapperin piirustusta ja veistosta luovat jo melko ainutlaatuisen sairaalakokoelman, jota vahvistavat muun muassa nykytaiteen intohimoisen keräilijän Pirkko Pasasen deponoimat laajat kokoelmat. Galleria Orton lienee ainoa galleria, jolla on oma sairaala.

Gallerian töiden lisäksi uutena projektina on hankkia kollega Ilkka Taipaleen kanssa 10 000 taideteosta Suomen sairaaloihin. Taustalla

on Seitsalon näkemys, jonka mukaan taide edistää terveyttä ja potilaan tunnetta siitä, että hänestä todella välitetään, sekä jouduttaa parantumista. Viimeksi mainittua osoittavat lyhentyneet hoitojaksot.

Tällaiseen ei ylletä millään ulkokohtaisella suhteella taiteeseen. Seitsalon kulttuuriesti merkittävää toimintaa onkin aina leimannut syvä henkilökohtainen kiinnostus ja suoranainen intohimo, joka on myös johtanut moniin ystävyyssuhteisiin taiteilijoiden kanssa. Näin hän on mukana

aivan luovuuden juurilla, siellä missä taide alkaa syntyä.

Tieteellisen julkaisutoiminnan lisäksi Seitsalon kirjoitukset ja esitelmät ovat käsitelleet taiteen ja lääketieteen – erityisesti kirurgian – yhtymäkohdian, viimeisimpänä Suomen 119 vaivaisukon ja yhden vaivaisakan lääketieteellistä analysointia sekä pohdintaa vaivaisukkoperinteen yhteyksistä nykytaiteeseen. ■

JUHA RYTSÖLÄ, LL
OTSO KANTOKORPI, taidekriitikko